

N.º 21.

ms-B-77-124

913

F o r k l a r i n g ,
hvorledes det
S p e c i e l l e K a a r t
er aflagt, udgivet til Anviisning for Beliggenheden af
G o o d w i n - S a n d s
F l y d e n d e F y h r ,

hvilket indbefatter
den Engellske Kyft fra *Syd-Foreland* til *Margat, Downs* og
Margats Rehder, begge Indløbene til *Queens-* og *South-*
Channels, eller Aabningen af de tvende Sydlige Indløb til
Themse-Floden, samt Syd-Enden af *Grunden Falls* m. m.

T i l l i g e m e d
B e f k r i v e l s e ,
hvorledes
Goodwins-Fyhr best bruges baade af Nord fra kommende,
som ud fra Canalen Nord efter gaaende Skibe, med
Mærkerne for Grundene samt Ankerpladserne m. m.,

uddraget af
de Engellske *Sailing-Directions*, og med Anmærkningerne oplyste.

Udgivet fra det Kongelige Søkaart-Archiv i December 1795.

T r e d i e O p l a g ,
hvor i tillige findes en kort Efterretning om de Engellske Fyhre i Canalen,
med Oversættelse af de i Engelland udkomne Beskrivelser over det seener
anlagde flydende Fyhr ved *Owers*, som og over *Longships Fyhr* ved
Lands-End, med tilhørende trede Gnaa Kaart paa eet Blad.

Udgivet i October 1804.

Prisen paa denne Beskrivelse heftet er 48 Skilling.

K i ø b e n h a v n .
Trykt hos Directeur *Johan Frederik Schultz*,
Kongelig og Universitets Bogtrykker.

Forerindring.

I October Maaned 1795 blev det *Kongelige General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium* tillidlet fra Engelland et der ndkommet trykt Blad, indeholdende en Beretning om, at der var foranstaltet et nyt flydende Fyhr udlagt ved den bekiente farlige Grund *Goodwin'sand*, hvilken ligger udenfor, og saa at sigte danner *Downs* Rehd; tilligemed *de Forholds-Regler, som Skibene have at iagttage, der seile her forbi*; paa samme var og aftrykt et *Udkast af et Situations-Kaart* for at vise Fyhr-Fartøiets Belliggenhed.

Men da dette lille Kaart, eller Udkast var, saavelsom den medfølgende Anvisning, aldeles ufuldstændig og var egentlig kun nyttig for Engelske og andre i disse Fahrvaade vel bekiente Søfarende, og især for dem, som alleene løbe langs med Kysten, det kunne, endog med disse Forudsættelser, ikke være tilstrækkelig uden Veiledelse af andre Kaarter, men snarere blive misledende (a), hvilket det følgende uden Tvivl vil vise. For at imidlertid disse Efterretninger skulde kunne blive saa fuldstændige og nyttige for de Danske Søfarende, som mueligt, tog det *Kongelige General-Land-Oeconomie- og Commerce-Collegium* den Bestutning, at see foranstaltet et fuldstændigere Kaart derover med det forderligste udgivet, og anmodede desaarfag *Archivet* derom; det blev da en ligesaa behagelig, som skyldig Pligt, at opfylde dette efter beste Evne, men da man ikke kunne andet end afbenytte fremmed Arbeide, har man anseet det fornødent at forklare de Kilder, man har ņet af, og hvorledes de ere brugte.

A 2

De,

(a) Man har end ydermere seet en Overlættelse af den engelske Beretning om dette Fyhr i vore danske Aviser, under Titel: *Forholds-Regler for Skibe, som seile ved Goodwin's Fyhr*. Det er meget paaiværdigt, at Avis-Beskytterne bekendtgjøre en saa vigtig Sag. saasnart mueligt; men uheldigvis har Oversætteren ei været forsynet med al den behørende Oplysning i Sagen, saa der endog i en del af Aviserne indløb en betydelig Trykfeil af en *Cours*, da der staar N. O i Steden for N. A. O., hvilken kunde have de allerfarligste Følger for dem, der lod sig lede sig deraf; denne Trykfeil er vel bleven saameget bemærket, og endel Steder forandret, men hvor let kunde ikke de første Aviser falde en Soemænd i Haanden, som tog sig dem til Efterretning, og ikke erfarede Feilen for end for sildig.

De, som ere bekiente med Søekaart og bevandret med at undersøge disse med Opmærksomhed, vil uden Tvivl tilstaa: at de Engelske Kaarter foreene ikke altid, ja man turde næsten sige hielden, Nøjagtighed med deres smukke Udseende; thi det er ikke ualmindeligt, at man under en fornyet Titel faaer et gammelt Kaart temmelig skødesløst efterstukket, og naar det har hebaget Ud-giverne at giøre Forandringer deri, angives hverken Grundene hvorfor, eller Iagttagelserne hvorefter det er forandret; ofte ere bekiente Stæders eller Land-hukkers Brede og Længde, hvilke ved astronomiske Observationer ere bestemte, endog ikke iagttaget; det gaaer iblant endog saa vidt, at naar man sammenlig-ner Kaartene med de med dem sommetider følgende, eller henhørende *Sailing Directions*, eller Beskrivelser, findes væsentlige Afvigelser, saa der man en temmelig Erfaring og Knudskaab til at skionne, hvilke der ere de beste Kaar-ter; men dette er en meget naturlig Følge, naar Søekaarterne alleene betragtes som Handelsvare.

Efter enfeel Undersøgelser og Sammenligninger troede man best at kunde bruge følgende Engelske Kaarter og Beskrivelser. Til Kysten imellem Syd- og Nord-Foreland, paa hvilke Grunden *Goodwin'sand* findes, hvorefter Fyret og skal anlægges, som er Hoveddelen af Sagen, har man brugt: "*A Chart of the Downs with the flats of the North and South Foreland from the Obser-vations of Joseph Roß, a Pilot belonging to Trinity House. London 30 Novbr. 1786,*" hvilket er i meget stort Beskik. Naar man ville have indskrænket sig til et betegne, hvor det ommelte flydende Fyhr er lagt, og til Brug for de nær-meste Grunde, kunde dette have været tilstrækkeligt; men da man med For-mindskelse af Skalen endnu kunde give Kaartet en fuldkommen Tydelighed, syntes det vigtigt, især for de af Danske og Norske Søemænd, som fære paa *London*, at tage *Margats* Rehd og Aabningen af de tvende Sydlige Indløb til *Londons Riveer*, eller *Thems-Floden*, ind med paa Kaartet, og fremfor alt for den almindelige Fart igiennem *Hoofden*, eller til den Engelske Canal, at faae, om ikke mere, saa dog Syd-Enden af Grunden *Falls* indbefattet, for ogsaa i Henseende til den, at give nogle vigtige Anviisninger.

I Henseende til *Margats* Rehd, og Aabningen af *South og Queens Chan-nals*, eller de tvende Sydlige Indløb til *Thems-Floden*, er brugt *a New and accurate Chart of the Mouth of the Thames, and its Entrances viz, the Kings, Queens- and South-Channels &c. from the Nore to Orfordness and the North-Foreland improved by James Grosvenor Pilot. London to Juny 1786.*

Og til Beskrivelserne, som i det Følgende skal gives over Søemarkerne, og det man ved Seiladfen i disse Farvande hører at iagttag, ere fornemmelig, foruden Kaarterne og den ommelte til det Kongelige *Commerce-Collegio* Sente
Befkri-

Beskrivelse, brugt *Sailing Directions adapted to Sayers Chart of the British Channel*. London printed for Robert Sayer 1791, med flere af samme Slags.

Paa vores Kaart er Brede-Skalen paafat, skönt den ikke findes paa noget af bemelte Engellske Kaarter, efter hvilke det er forfattet, da det altid er en meget nyttig Sag for den agtsomme Søemand; og der kan tænkes Tilfælde, under hvilke det kunde blive af Vigtighed, for Exempel: om en Søemand ved Middags-Observation i Opgangen mod Canalen sandt sin paaværende Brede, dog i en Afstand noget førend at Landet kunde sees, og det blev disig om Eftermiddagen, gav det altid mere Driflighed til at fortsætte Coursen, for at kunne fåe Fyrene i Sigte, naar han kunde sammenligne sin Brede med Kaartets. Det skyldes da nu og at berette, hvorefter denne Skale er forfattet. I *John Hamilton Moore's Practical Navigator*, London 1791, staar i Tab. IV. betegnet, at *Nord-Forelands Fyhr* ved Observation er befunden at ligge paa $51^{\circ} 25'$ *Nord* Brede, og *Syd-Foreland* staar anført i samme Tabel at være paa $51^{\circ} 12'$, dog ei med Bekræftelse af Observation; men dette bestrykes paa følgende Maade: paaanførte brugte Kaart over *the Downs* staar den Note, "Dower ligger $5\frac{1}{2}$ Minut ret i S. W. fra *Syd-Foreland*." Bredeforskiellen mellem dem er altsaa $4' 8''$; men ved de allernøjeste Observationer af General Roy i 1787 er *Dowers* Brede bestemt at være $51^{\circ} 7' 48''$, følgelig bliver *Syd Foreland's* $51^{\circ} 11' 56''$, eller paa det allernærmeste, som *Moore's* Tabelle angiver, $51^{\circ} 12'$, og denne Bredeforskiel af 13 Minuter svarer meget godt paa det brugte Kaart over *Downs*, og derefter er det at Brede-Skalen er inddeelt; men for den øvrige Deel, som er taget af det andet anførte Kaart, hvilket egentlig ikkun er Grundene *Norden* for *Margat*, er Breden bleven efter Distancerne, som dette har angivet, da Udgiveren ingen andre Punkter kiente at rette sig efter, og formodentlig paa dette lidet Stykke ikke kan foranledige nogen merkelig Feil (6).

Det

- (6) Man haver vel en astronomisk Observation for Bredden af *Shetlands* Kastell, gjort af Mr. Lyons med Capitain *Phibbs* (see *Voyage au Pole Boreale* Pag. 16), hvilket bestemmer denne Punkt paa $51^{\circ} 31' 30''$ Brede; men da *Shetlands* Kastell ligger høiere inda paa *Thames* Floden, saa findes det vel paa det andet af da bemelte brugte Kaarter, men for langt inde til at komme paa vores. Bredeforskiellen mellem *Nord-Forelands Fyhr* og dette skulde da være $6\frac{1}{2}$ Minut, men i Kaartet er kun knap 5; dog, om den Feil kan have nogen Indflydelse paa de, nær ved *Nord-Foreland* og *Margat*, aflagde Grunde, kan ikke bedømmes.

Det er et andet Kaart over dette Færvand eller disse Grunde, under Titel: a *New Hydrographical Sketch of the North, South and Middle Channels taken January the first 1733 by John Bean Master of the Buoy Yacht*. Men foruden de adskillige Afvigelser, er det meget sandsynligt, at Skalen er aldeles urigtig paa samme.

Det bør videre forklares, hvorefter *Goodwin-Sands flydende Fyhr* er aflagt her i Kaartet, og Grunden selv i Forhold dertil. I den fra Engelland kommende Beskrivelse faaer meget bestemt, at det *flydende Fyhr* ligger i S. O. $\frac{1}{4}$ O. fra *Nord-Forelands Fyhr*, i omtrent en Afstand af $7\frac{1}{2}$ Minut, og i N. O. $\frac{1}{4}$ N., omtrent paa $15\frac{1}{2}$ Minuts Afstand fra det Østlige, eller nederste, af *Syd-Forelands Fyhrer*, samt i O. S. O. $\frac{1}{4}$ S. fra *St. Peters* Kirketaarn; fremdeles at man ombord paa Fyhr-Fartøiet haver maalt med en Sextant Vinkelen imellem *St. Peters* og *St. Laurences* Kirker, og fundet den at være $25^{\circ} 41'$, og imellem *Peters* Kirke og det høieste, eller Vestligste, af *Syd-Forelands Fyhrer* $66^{\circ} 18'$. Disse Peilinger og Vinkler stemmer forrestelig overens, naar de aflættes i det meer bemelte Engliske Kaart, at de treffe paa det allernærmeste i eet Punkt: dette giver den mest grundede Forvisning, især da Bredeforskiellen tillige mellem tvende af disse Punkter er bestemt, at de tilmaalede Gienstande, nemlig begge Kirkerne og begge Fyhr-Taarnene, ligge i samme, i tilbørlig Afstand fra hinanden. Men derimod kan man med ligesaa megen Vished uddrage tvende andre Slutninger, nemlig: 1) "at de opgivne Distancer fra det flydende Fyhr og til "Land umuelig kan være rigtige; og dernæst 2) at *Goodwin-Sand* ikke aldeles "kan være, som den er aflagt i det Engliske Kaart."

Thi naar, i Henseende til det første, Bredeforskiellen er, som det er viist mellem *Syd- og Nord-Forelands Fyhrs*, paa det nærmeste 13 Minuter, og de ligge tillige meget nær Syd og Nord fra hverandre, hvilket Kaartet udviser og ydermere i Beskrivelserne siges (c), saa er det klart efter bemelte Peilinger, at Fyhret umuelig kan ligge $13\frac{1}{2}$ Minuter fra *Syd-Foreland*, og $7\frac{1}{2}$ fra *Nord-Foreland*; men det bliver paa det nærmeste ikkun 11 Minuter eller $2\frac{1}{2}$ Miil fra det første, og knap $1\frac{1}{2}$ Miil fra det sidste. Derfor man derimod, for at bestemme Fyhrs Plads, ville rette sig efter de opgivne Distancer, men ikke efter Peilingerne og Vinklerne, saa kom det til at ligge urimeligt langt fra *Goodwin-Sand*, saaledes som denne Grund ellers er aflagt i Kaartet, og hvortil ingen af de øvrige Opgivelser eller Forklaringer ville svare; desuden er Vinkler, taget med Sextanten, meget paalidelige, men at maale Distancer paa Søen ikke saa let.

Anlangende den anden Omstændighed, at "*Goodwin-Sand* ikke kan være "aldeles saa, som den er aflagt i det brugte Engliske Kaart;" naar Punktet, hvor Fyhret skal ligge, er bestemt fra Landgjenstande og faste Mærker, siges der videre i den tilløbte Beskrivelse: "*Goodwins flydende Fyhr* ligger i O. t. N. fra "den nordligste Pynt af *Goodwin*, kaldet *North-Sand-Head* (*Nord-Sands-Hoved*), paa en Afstand af lidet mere end $\frac{1}{2}$ af een Minut, eller af een dansk "Fier-

(c) See *anxious Sailing Directions* Pag. 6. hvor der staar "the two Forelands bear from each other S. $\frac{1}{2}$ W. and N. $\frac{1}{2}$ E. distant about 15 Miles."

"Fierding Mill, fra det nærmeste af *North-Sand-Head* paa 9 Favne med la-
"vest Vande." Heri kan Beskrivelsen dog unuelig tage fejl; thi de, som ud-
lægge Fartøiet, maa dog paa faa nær Afstand med Vished kunne skønne, hvor
langt de lægge det fra Grunden; men lidt vanskeligere er det at forstaae eller
bestemme, hvilken Pynt af Sandgrunden de have regnet fra, saaledes som den
er tegnet i det Engelske Kaart.

Punktet for Fylret kommer derefter i bemelte Engelske Kaart meget for
nær *North-Sand-Head*, og at forlægge hele *Goodwin-Sand* derefter nærmere
mod Landet turde man ikke, da det ville forandre Farvandet, Bredden af Løbet
Gull-Strømmen, og alle de øvrige Mærker; men da der staaer anført i adskil-
lige Beskrivelser, at *Goodwin-Sand* forandrer sin Dannelse ved Storm og Strøm-
skifting, har man troet det best i dette Kaart, allene at forandre noget den
Nordlige Deel af *Goodwin-Sand*, og böie den mere ind efter, hvorved alt det
øvrige vedbeholdes, og hvortil alle de opgivne Mærker svare.

Anlangende Syd-Enden af *Falls-Grund*, som er anlagt i dette Kaart, da
har man, saavidt det er Udgiveren bekient, ikke nogen fast Bestemmelse, hvor
langt den ligger enten fra *Goodwin-Sand* eller nogen fast Punkt paa Landet;
men ved at sammenligne en heel Deel af de seensle Engelske og Hollandske
Kaarter, synes de fleeste at stemme overeens med at ligge den 6 til 7 Minuter
ret i Øster fra den Østligste Pynt af den Sydlige Deel af *Goodwin-Sand*, som
og bekræftes i en Beskrivelse, der siden anføres, og saaledes er den derfor her
anlagt. Anvendelsen, hvorledes man afbenytter *Goodwins-Fyhr* for at undgaae
Falls-Grund m. v., anføres i Beskrivelsen.

Alle i denne Beskrivelse anførte Course og Peilinger ere efter det sande
eller retvisende Nord, ligesom Kaartet er anlagt retvisende, da enhver Søemand
maa forbedre dem, eller rette dem paa Compaset efter den Misviisning, der
befindes at være, til den Tid man gjør Brug deraf. Vel synes det bekvemmere
at anføre Courser og Peilinger efter Compaset, og saa var det i den Engelske
indfendte Beskrivelse; men da Misviisningen ikke er bestandig, og i nogle Aar
forandrer sig meer eller mindre, hvorfor der end ikke haves bestemte Love,
saa bliver den Forbedring, man i Tiden maatte foranlediges at gjøre, end mere
vildsom. Compasets Misviisning, i meerbemelte Engelske Beretning, opgives
at have været i dette Farvand til den Tid 22° 50' Nordvestring.

De romerske Tal, som findes paa Kaartet, betegner hvad Klokkeslet der
paa det Sted er høiest Vande med ny og fuld Maane; Pilene betegne, som sæd-
vanlig, den Vei Strømmen sætter med Floden.

Paa det Engelske Kaart stod en Mængde Peilinger og Mærker overet
for Grunde og Tønder; endel ere, som overlødige i dette, ndelatte, da de
bleve

bleve vildfommne, saavelfom ved nogle den vedfæende Skrivt, da Gienftandene overet, fom fkal tiene til Mærke, vife fig tydelig nok desuden.

Da det altid er vankeeligt at forandre *Nomina propria*, faa har man heller villet vedbeholde at fætte de flefte Navne, ligefom de ftaa i de Engelfke Kaarter, paa faa ubetydelige og let forfæaelige Undtagelfer nær, faa meget mere, fom ifald et Skib tillige havde en Engelfk Lods ombord, man indbyrdes da forflodes bedre naar den Fremmede eller Danfke, ikke var flærk i det Engelfke; et par Ords Overfættelfe tegnet paa Kaartet giør det endnu tydeligere.

Angaaende Tillægget maae anmærkes, at uagtet det var ikkun kort efter at Befkrivelfen over *Goodwins Fyhr* var udgivet i Engelland, at det her i Tillægget vedføjede Kaart og Befkrivelfe over *Longships Fyhr* ved *Lands-End* udkom fra *Trinity Houfe*, nemlig i October Maaned fomme Aar, da det forftmelte var af Auguft, og at den over *Owers Fyhr* havde været meget længere bekendtgjort, faa var det dog kun ved en Hændelfe og meget lang Tid efter at diæle tvende fildfte faldt Udgiveren i Hænde; man fandt det da paffeligft at giøre et nyt Oplag af Befkrivelfen til Kaartet over *Goodwins Fyhr*, fom blev det andet, hvilket udkom 1797, og i denne blev i Tillægget meddeelt en kort Efterretning om de øvrige *Engelfke Fyhre* i Canalen, fom man erholdt af en i dette Farvand færdedes velbekjent Engelfk Søemand, og fommenlignet med fandlede trykte Efterretninger. Man har fiden ikke været faa lykkelig at bekomme videre Oplyfninger, hvorfor Indholdet af dette Oplag er uden Forøgelfe det fomme fom i næft forommelte.

Fremdeles maae anmærkes: at overalt, hvor heri benævnes Mile, forftaaes Danfke Søe-Mile til 15 paa een Grad, og at een Minut, eller een Danfki Fierdingvei er det fomme, da dette er fkrevet for Danfke Søefærende.

Befkri-

Beskrivelse til det Specielle Kaart,

til Anvisning for Beliggenheden af det ved *Goodwin-Sand*
anlagde *flydende Fyhr*,

indbefattende tillige

den Engelske Kyst fra *Syd-Foreland* til *Margat, Downs* og
Margats Rehder, Indløbene til *South- og Queens-Channels*,
saavelsom Syd-Enden af *Falls-Grund* m. m.

A ledningen til dette Kaarts Udgivelse, og de Grunde, hvorsfter det er anlagt, er i Forerindringen udførligen bleven berettet, der vil derfor uden Tvivl være det pæsteligste først at give Indholdet af den i Engelland i August 1795 bekiendtgjorte *Anvisning for de Skibe, som seile forbi Goodwins-Fyhr*, og vedføie de eragende fornødne Forklaringer og Anmærkninger, gientagende den for dem, som heraf ville giøre Brug, vigtige Erindring; at alle benævnte Courser og Peilinger ere her anførte retvisende; Efterat deri er anmeldt, efter hvilke Mærker Fyhr-Fartøiet er udlagt, som allerede i det foregaaende er anført, siges der endvidere: "I Hensigt at skielne dette fra *begge Forelands-Fyhre*, er der paa det udlagte Fyhr-Fartøi anbragt 3 Fyhre, "hvoraf det midterste er anseelig høiere, end de tvende til Siden, og de ere "sætte i Orden, som en optreist Triangel, saa dette ingenlunde kan seiltages

B

for

"for nogen af de andre i Nætheden værende Fyre (d); fremdeles er der "paa samme Fartøi en meget stor Klokke, med hvilken der i tager Veir, "naar Fyrene, eller Fyr-Fartøiet ikke kan sees, bliver bestandig ringet "til Varsel for de Skibe, der maatte komme denne Deel af Grunden saa "nær, at de kunne høre den (e). Beliggenheden af dette flydende Fyhr "er saaledes, at det ikke kan være muligt for noget Skib at sætte til paa North "Sand-Head, eller nogen Deel af Goodwin, saa længe der gives Agt paa de "tre følgende Anviisninger."

I. "Den

- (d) At angive, hvor langt man vel kunne see dette Fyhr, er alt for ubestemt, da det beroer fornemmelig paa, hvor høit det Skib er over Vandet, eller hvor høit man staar derpaa, hvorsaa man seer det. Det kan anmerkes; at man kunde netop være i saadan Afstand, saa at ikkun det øverste Fyhr kunde sees, og ikke de tvende nederste; men derpaa er intet videre at sige, end at naar en Søemand paa den Maade var i Uvisshed om det virkelig var dette han saae, eller noget andet, saa maatte han ved sin Seilads søge at nærme det noget mere, da det temmelig hastig vil vise sig, især naar han holder Udkik fra Meset eller Toppen. Det samme vil være Tilfældet for Syd-Forlands-Fyhr, hvorsaf der ene er endeel højere end det andet. Men en anden Omstændighed kan og indtræffe, at det Fartøi, paa hvilket Fyrene ere, ikke ligger saaledes frayet for det ankommende Skib, at begge de underste Fyhre vise sig i deres største Aabning, ja endog at de komme i lige Direction for hverandre fra den seendes Standpunkt, saa at man ei kunde adskille, at der var tvende for neden og eet for oven, men det ville see ud, som om der ikkun var tvende, et over det andet; det udvikler sig ikke heller, uden ved at seile et Stykke, at man kan komme ud af denne Directions Linie, saa vil den opmerkssomme Søemand, især med en Kikkert, snart formærke om der er tvende Fyhre forneden; tilmed er det meget at bemærke, at man haver haft Peiling, eller vil snart faae Kiending af et af Forlands Fyrene, og da overtyde om, at det er det rette man har seet. Stilling, Peiling, Cours og Seilads, vil og give megen Anledning til at komme hastig ud af Uvisheden.
- (e) I dette Tilfælde vil det uden Tvivl være det raadeligste at ankre strax, eller saasnart man efter Omstændighederne fandt det paaletigt; det kan vel ikke omtvivles, at den agtsomme Søemand haver Loddet tilreede, og bestandig bruger det i disse Farvande,

I. "Den store Hensigt af *Goodwins-Fyhr* er at veilede Skibene til at "holde sig Østen for denne Grund, de, som derfor komme fra Nordföen "med Hensigt at søge Canalen, skulle være meget ægtpaagivende ikke at "bringe *Goodwins Fyhr* meere Østlig end i Syd fra sig; men hellere holde "det noget meere Vestlig, saalænge man er Norden for det; og naar man er "kommet nærmere og gaaet i pafelig Afstand Østen om det, vil man være "aldeles sikker for alt det øvrige af *Goodwin Sand*, ved derefter at styre saaledes at have S. t. O. Cours beholden."

Naar et Skib, som kom fra Nordföen, eller og fra andre paa den Engelske Kyst Norden for liggende Stæder, var kommen inden om *Galloperne* og *Falls*, og med en aaben Vind søgte ned efter *Goodwins-Fyhr*, var det om Natten, efter Fyhrer, eller om Dagen, efter Farøiet, thi det vil med sigtbar Veir kunne tiene ligesom Fyhrer om Natten til Mærke for derefter fremdeles at rette sig, er denne Anviisning meget god; men det kan ikke undlades at bemærke, at der ret i Nord, omtrent $\frac{1}{4}$ Miil fra *North Sand-Head*, ligger en Kalkgrund, hvilken kan være henimod $\frac{1}{2}$ Fierdingvei lang, men ikke fuld saa breed, og hvor der med lavt Vande i Springtid ikkun er med ujevn Dybde fra 3 til 4 Favne Vand; i godt Veir, og med smul Vande, vil et lidet Skib i alle Tilfælde gaa frit derover; men med nogen Bevægelse i Søen, eller med større Skibe, blev det høist uoveligt, ja endog farligt især til Ebbe-Tiden, ikke at vogte sig for den. I de Tilfælde man maatte krydse, eller var kommen ud fra *Themsé Floden* gaaende Syd efter, og ville staa uden om *Goodwin*, maa man især have Agt for denne Grund, altsaa, saa længe man var Norden for *Goodwins-Fyhr*, og krydsede, skulle man iagttage, saasnart man nærmede den Peiling og fik *Nord-Forelands-Fyhr* i W. t. N., ikke at komme, som det i Beskrivelsen er anviist, Vestligere, end at have *Goodwins-Fyhr* ret i Syd. Men saalænge man er rigelig Norden eller Syden for denne Peiling af *Nord-Foreland*, kan man og staa meget meere Vester over om det behöves, hvilket ogsaa bliver i sig selv uundgaelig fornödent, naar Omstændighederne fordreide at gaa inden om *Goodwin*. Kommer man ud fra *Themsé Floden*, og, som sagt, ville holde uden om *Goodwin*, kan man enten gaa uden om *Kalkgrund*, eller mellem den og *Goodwin*!

men maa i sidste Tilfælde ikke komme Östligere, end at have *Goodwins-Fyhr* i S. t. O. $\frac{1}{2}$ O., förend man haver passeret Peilingen af *Nord-Forølands-Fyhr* i W. t. N., og haver bragt det en halv eller heel Streg Nordligere, saafom: i W. N. W., da man derefter holder af Östligere, og fremdeles retter Coursen efter *Goodwins-Fyhr*. Endelig ifær for de store Skibe, som maatte Sönder fra være komne inden for *Goodwins*, eller fra *Doues Rehd* ville föge Nordföen, og derfor holde *Gull-Strömmen* ud, er det raadeligt at holde saaledes at have N. N. O. beholden, indtil at de have bragt *Nord-Forølands-Fyhr* ret i Westcr.

Betreffende at styre S t. O. beholden, naar man er passeret *Goodwins-Fyhr* og vil gaae Syd efter, er det sikkert at denne Cours bringer fri for hele Grunden; men det vil og beroe, hvor nær ved, eller langt fra, man er gaaet Östen eller uden om bemelte Fyhr, for'at man jo gjerne kunde efter Vindens Beskaafenhed holde noget Sydligere, saafom ret Syd, uden at vove noget, for ikke unödigen at giöre sin Vei alt for lang. Hvorlænge man behöver at holde saa Östlig, vil Kaartet tydelig udvise; thi er man gaaet nær om *Goodwins-Fyhr*, bör man vist beholde denne Cours indtil man veed sig vel forbi Öst-Pynten af Grunden, da man efterhaanden kan holde Sydlig og siden Westligere, dog med Forsigtighed indtil man haver bragt begge *Syd-Forølands-Fyhrs* overet, hvilket er i W. t. S. vel saa vestlig, da der intet meere hindrer at nærme den Engelske Kyst.

II. "De Skibe, som komme fra Canalen og ere bestemte til Nordföen, maae være meget agtsomme ikke at holde nogen Nordlig Cours förend de haver bragt *Goodwins Fyhr* i N. t. W., men svarere noget meer Westlig, saalænge de ere Sydlig for det, og da vil de være sikker paa at gaae fri "Östen om enhver Deel af *Goodwin*."

For dem, som fra Canalen föge til Nordföen, er dette Fyhr om Nat-ten, og Fartöiet, som sagt, om Dagen, unægtelig af allerhöfste Vigtighed; Tilforn var det uden Tvivl ikke saa raadeligt at löbe ud imellem *Goodwin-Sand* og *Falls-Grund* (f); thi man maatte i det mindste have en meget aaben Vind,

(f) For vel at forstaae den Anviisning, Udgiveren meener at give her, maae man

Vind, klart Veir, fikkre Peilinger og være vel kient; man holdt derfor i Almindelighed allerede naar man var kommen tvers for *Douer*, eller strax efter, saa meger Østlig over indtil man vidste sig vel sikker, førend man holdt Nord efter for at gaae uden, eller Østen, om *Falls*. For at rette Courfen, eller bestemme naar man skulle holde af, brugtes sædvanlig Peilingen af *Calair*, naar det var saa klart at man kunne see denne Stad, og endda var der paa denne Vei for store Skibe, eller med Søgang, ligeledes voveligt at holde for nær Østen om Syd-Enden af *Falls*, da der paa den Nordlige Ende af den saa kaldede *Lille Banke* er kun 3 Favne Vand, hvilken efter de fleste og nyeste Kaarter ligger noget over een Miil tvers, eller ret Øster, for bemelte Syd-Enden af *Falls*. Denne lange smalle, saa kaldede *Lille Banke*, har for det øvrige fra 8 til 11 Favne reen sin hvid Sand; man seer heraf, at naar Vinden var Vestlig, og ikke desrumere, eller tillige Sydlig, saa maatte man saaledes forfeile endeel af sin Høide i Luven, og derefter have vanskeligere at klare de *Flamske Banker*, især den saa kaldede *Hinder-Bank*; men nu vil man have den store Fordeel, ved Hielp af *Goodwins-Fyhr*, at kunde gaae sikkert Westen om Syd-Enden af *Falls* mellem den og *Goodwin-Sand*. Naar man derfor kommer med Bestemmelse Nord efter, seilende med Vestlig Vind langs den Engelske Kyst i en pafelig Afstand, saaledes: at man er under *Syd-Foreland* 1 til $1\frac{1}{2}$ Miil ud fra Kysten, og bringer begge disse Fyhre overeer, eller peiler dem i W. t. S. $\frac{1}{2}$ W., saa maae man derfra slet ikke holde Nordlig, førend man tillige peiler *Goodwins-Fyhr* i N. t. W. vel saa Vestlig; men saasnart man haver denne Peiling, bør man og efter Leilighed lave op for ikke at løbe alt for langt Østen om Fyhrer, efter at være der passeret, da vedholdes en Nordlig Cours omtrent 3 til 4 Miile, hvorefter man kan holde Nordøstlig af, og løbe ud mellem *Gallepperne* og *Falls*, eller over Nord-Enden af *Falls*, hvor der er dybt nok, især om Søen ikke kobler for meget, paa denne Maade vil man vinde betydeligt til Luvart, have et reener Farvand, og være ubekymret for de *Flamske Banker*, hvorhen
over

man see paa de Kaarter, hvorpaa man haver *Falls-Banke* i sin fulde Extension, samt *Gallepperne* og de *Flamske Banker*, da de umuelig, med mindre det skulde være et ganske andet Kaart, kunde være indbefattet herpaa.

over Strømmen under Ebbe-Tiden sætter stærkt, i det mindste medens man er Østen for *Falls*.

For Skib^e, som komme fra Nordsöen og ville til Canalen, kunde *Goodwin's Fyhr*, under visse Tilfælde, vel ogsaa blive en Veiledning til at gaac mellem det og Syd-Enden af *Falls*, naar disse, fikke paa deres Brede og Bestik, med en Nordlig Vind vidste sig fri af *Gallopperne* (g), og dog ikke alt for Østlig i Farvandet, holdt S. W. need. Til at faae Kiending af *Nord-Forsland*, kan de fremdeles rente sig efter det Pag. 11 er ommelt, og altsaa ligeledes fra denne Side, derved være mere til Luvart for at gaac Canalen ind; men falder Vinden Østlig, bliver det upaatvivlelig rettere at sætte Conrsen Farvandet need mellem de *Flamfke Banker*, *Falls-* og *Lille-Grund* (h).

III.

(g) I den forhen benævnte Tab. IV. i *Moore's Practical Navigator* staar Syd-Pynten af *Gallopperne* at ligge paa 51° 48' Brede, og Nord-Enden paa 51° 58'; men i de fleeste Engelske Kaart er den aflagt paa 51° 42 til 43', og ikkun 2 Mile lang, sølgelig Nord-Pynten paa 51° 50 til 51'; hvilket der er ret, kan Udgiveren altsaa ikke bestemme; men ønskeligt var det, at faae nogen paalidelig Observation herover, thi i de nyeste Hollandske Kaart ligger Syd-Enden deraf paa 51° 46 til 47'. Denne Grund strækker sig omtrent N. t. O. og S. t. W., er meget smal, og ikkun ovenpaa 20 til 30 Fod bred; der er steil dybt til den overalt, nemlig 14 Favne paa den ydre og 10 til 12 paa den indre Side af den, hvorfor Søen almindelig bryder og kobbler stærk mod den, saasnart der er Bevægelse i Vandet, eller Strømmen er heftig. Paa den Sydlige Ende, som er rund og omtrent $\frac{1}{2}$ Mill i Giennemsnit, er der kun 11 Fod; til vaae Flod Tider skal Strømmen sætte stærk ind paa den. Denne Beskrivelse er uddraget af det Skrift, som ogsaa i næste Note anføres.

(h) Skjønt her i dette Kaart ikkun den Sydlige Ende af *Falls* er anbragt, ville det vel ikke være overflødigst at føie hertil en Beskrivelse over den hele Grund, taget af et andet Engelsk Værk, kaldet *Description of the Sands, Shoals, Rocks, and the Raads, Harbours, Buoys-Bacons and Sea-Marks upon the Coast of England &c.* Uden Aarsæl.

Falls er ligeledes en lang smal Sandgrund, som ligger omtrent $\frac{1}{2}$ Mill .
"Mill

III. "Skulde noget Skib, kommende fra Nordföen og bestemt til "Canalen, blive uømgængeligen nødsaget af Vind eller Ström at afstaae fra "at fortsætte sin Vej Syd efter, uden om *Goodwin-Sand*, eller man selv frivilligen opgav det, kan man efter een eneste Peiling af *Goodwins-Fyhr* "gaae til Ankers under *North-Sand-Head* paa 6 til 7 Favnes Dybde, reent "Grund, og ligge der ligesaa sikker, som Fyhr-Fartöier selv; til den Hensigt bringer man alleensiste Fyhrer omtrent i S. S. O. og nærmere der paa "henimod $\frac{1}{2}$ Miil, hvor man da kan ankre. Men skulde man hellere vilde "gaae Westen for *Goodwin*, saaledes at have *Gull-Strömmen* aaben, kan man "holde af Norden om *Goodwin* og styre saaledes at bringe Fyhrer i Peiling "af O. S. O., og naar man da slutter at være noget over $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{2}$ Miil fra "samme, og tillige har Fyhrer i bemelte Peiling, kan man ankre paa 7 til 8 "Favne Vand."

Saa rigtig begge disse Anviisninger ere, som denne Deel indeholder, bör man dog bruge dem med tilbörlig Forsigtighed, og uden det specielle Kaart, eller megen Kiendskab, vilde det være usørligt ligefrem at følge dem.

I Hen-

"i S. t. W. fra *Galopperne*, og er selv $4\frac{1}{2}$ Miil lang i samme Strækning af "S. t. W. og N. t. O. Den Syd-Ende ligger omtrent $1\frac{1}{2}$ Miil uden for "*Goodwin-Sand*, og henimod $3\frac{1}{2}$ Miil i O. N. O. fra *Syd-Foreland*, og "Nord-Enden ligesaa omtrent $4\frac{1}{2}$ Miil i O. N. O. fra *St. Peters Kirke*. Paa "Syd-Enden er en rund Plade, ligesom ved *Galopperne*, hvor der kun er "20 til 21 Fod med lavt Vand, og steil dybt af 20 Favne tæt ved, hvorfor "ogaa Söen, naar der er Ström og Bevægelse, kobbler her meget; paa Nord- "Enden er der $4\frac{1}{2}$ og 5 Favne Vand, men om den forandrer sig, har vi ikke "kunnet erføre." De nyeste Kaart viser, at der er 7 Favne Vand paa en stor Strækning af den Nordlige Ende, der kan derfor ikke være nogen Betænkning at gaae herover; det eneste var om mueligen med haard Kuling kunde falde brødt Søe. "Grunden er smaae Sten eller Singels, og Lod- "skuddet i Nærheden meget ulige; $\frac{1}{2}$ Miil inden og uden for Nord-Enden "er den 27 Favne steil til begge Sider."

I Henseende til den første Anviisning at gaae til Ankers Nordlig for Fyhrret paa bemelte Afstand, da er der intet videre derved, end under Seiladsen for at holde derned at iagttage, hvad der er sagt Pøg. 11 om *Kalk-Grund*. Men i Henseende til den anden, at ankre paa $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ Mil i W. N. W. fra *Goodwins-Fyhr* for at have *Gull-Strømmen* aaben, da er herved den betydelige Omstændighed, at der hverken Nat eller Dag er saa let at bestemme, eller gisfe sin Afstand, saa man just vidste, at man ikke var fulde $\frac{3}{4}$ Mil fra Fyhrret; thi det mindste man løb længere Vestlig, kom man for nær Grunden *Brake*, eller de smaa Grunde *the-Brake-middle (k)*; vel ligger der en Söetönde ved samme, men denne sees dog ikke om Natten, og man kunne komme til Skade der, eller i det mindste om Vinden faldt Östlig ikke siden komme *Gull-Löbet* op; for derfor at bestemme sin Afstand fra *Goodwins-Fyhr*, samt at man kiender at være midt i Farvandet, anviser Kaartet: at man tilligemed at bringe dette i O. S. O., ikke bör staae længere Vester over, naar man, som anført, vil ankre, end at have *Nord-Forlands Fyhr* i N. W. og ei Nordligere, med mindre man med det samme seilede videre Syd efter, og det Vestlige, eller överste af *Syd-Forlands Fyhr*, i S. S. W. $\frac{1}{2}$ W., hvilket tillige er den direkte Cours igiennem *Gull-Strømmen* op til den beste Ankerplads paa *Downs Rehd.* At ville i dette Tilfælde af modfat Forsigtighed lægge sig for nær *Goodwins-Fyhr*, er ikke heller rasdeligt for den Vestlige Pynt af *Goodwin-Sand*, kaldet *Bunt-Head*, da det just der er steilt til Sanden.

Saavidt betreffende det ved *Goodwin-Sand* anlagte flydende Fyhr, End videre er der i Engelland udkommet følgende Bekienstgiörelse, hvortil man ligeledes ikke kan undlade at tilføie Anmærkninger.

Be-

- (5) I en anden Edition af det brugte Engelske Kaart over *the Downs* staaer ikke den 14 Fods Grund *the-Brake middle*, men derimod en anden under samme Navn bemærket med 5 Favne; de ere derfor begge afslagne i vores Kaart og Navnet sat imellem dem. Det træffer, at Tönden for *Gull-Grunden*, som bliver omtalt, falder til at ligge lige paa den sidste.

Enlignende til den første Anviisning at gaae til Ankers Nordlig for Fyhrret paa bemelte Afstand, da er der intet videre derved, end under Seiladsen for at holde derned at iagttage, hvad der er sagt Pøg. 11 om *Kalk-Grund*. Men i Henseende til den anden, at ankre paa $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ Mil i W. N. W. fra *Goodwins-Fyhr* for at have *Gull-Strømmen* aaben, da er herved den betydelige Omstændighed, at der hverken Nat eller Dag er saa let at bestemme, eller gisfe sin Afstand, saa man just vidste, at man ikke var fulde $\frac{3}{4}$ Mil fra Fyhrret; thi det mindste man løb længere Vestlig, kom man for nær Grunden *Brake*, eller de smaa Grunde *the-Brake-middle (k)*; vel ligger der en Söetönde ved samme, men denne sees dog ikke om Natten, og man kunne komme til Skade der, eller i det mindste om Vinden faldt Östlig ikke siden komme *Gull-Löbet* op; for derfor at bestemme sin Afstand fra *Goodwins-Fyhr*, samt at man kiender at være midt i Farvandet, anviser Kaartet: at man tilligemed at bringe dette i O. S. O., ikke bör staae længere Vester over, naar man, som anført, vil ankre, end at have *Nord-Forlands Fyhr* i N. W. og ei Nordligere, med mindre man med det samme seilede videre Syd efter, og det Vestlige, eller överste af *Syd-Forlands Fyhr*, i S. S. W. $\frac{1}{2}$ W., hvilket tillige er den direkte Cours igiennem *Gull-Strømmen* op til den beste Ankerplads paa *Downs Rehd.* At ville i dette Tilfælde af modfat Forsigtighed lægge sig for nær *Goodwins-Fyhr*, er ikke heller rasdeligt for den Vestlige Pynt af *Goodwin-Sand*, kaldet *Bunt-Head*, da det just der er steilt til Sanden.

Saavidt betreffende det ved *Goodwin-Sand* anlagte flydende Fyhr, End videre er der i Engelland udkommet følgende Bekienstgiörelse, hvortil man ligeledes ikke kan undlade at tilføie Anmærkninger.

(5) I en anden Edition af det brugte Engelske Kaart over *the Downs* staaer ikke den 14 Fods Grund *the-Brake middle*, men derimod en anden under samme Navn bemærket med 5 Favne; de ere derfor begge afslagne i vores Kaart og Navnet sat imellem dem. Det træffer, at Tönden for *Gull-Grunden*, som bliver omtalt, falder til at ligge lige paa den sidste.

Bekientgiörelse fra Trinity House.

London den 21 Julii 1796.

Tilkiendegives: at der efter Laugets Foranstaltning er til Nytte for de Sejlende, som komme Nord fra og søge til Downs Rehd, end videre udlagt trende Bøyer eller Søe-Tønder, efter vedfølgende Mærker og Peilinger.

"Der er bleven lagt en hvid Tønde paa en liden Grund, kaldet *the "Elbow*, som ligger omtrent $2\frac{1}{2}$ Fierdingvei i O. t. S. fra *Nord-Forelands "Fyhr*, hvilken man bør beholde om Styrbord paa 2 til 3 Kabbellængder.

"Der er ligeledes lagt en hvid Søe-Tønde paa en Grund, kaldet *the "Gull*, omtrent $\frac{1}{2}$ Miil i S. O. fra *Broadstairs*, hvilken ligeledes skal for-blive om Styrbords Side paa omtrent et par Kabbellængder. Skibe, som ere mindre end 16 Fods dybgaaende, kan, som sædvanlig, gaac imellem bemelte Tønder og den røde Tønde ved *North-Brake Head*; men dette Løb er ikke sikkert for Orlogskibe, besynderlig med lavt Vande.

"Fremdeles er der lagt en rød Tønde paa en Grund, kaldet *the Fork*, hvilken er en Sand-Pynt, som strækker sig S. S. W. ud fra *Bunt-Head*; bemelte Tønde ligger omtrent $3\frac{1}{2}$ Fierdingvei i Øster fra *Sandowns* Kastel og følgelig paa den Østre Side af *Gull-Strømmen*, hvilken derfor maae for-blive om Bagbords Side.

NB. "Imellem denne sidst melte og den Sydlige sorte Tønde paa *Brake-Grunden* er der Sydlige Indløb til *Gull-Strømmen*.

"Den Nordre Tønde paa *Brake-Sand* er lagt omtrent en Kabbellængde længere ud, dog med dette samme Tværmarke, som tilforn, nemlig: *St. "Laurence's Kirke* og Nordfiden af *Ramsgate* overet.

"Den Sydlige Tønde paa *Brake-Grund* er ligeledes lagt omtrent $\frac{1}{2}$ Fierdingvei Sydligere efter følgende Mærker, nemlig: *Nord-Forelands Fyhr-Taarn* over Nord-Klinten ved *Broadstairs*, og *Helvedere* i *Waldershare* om-

C

"trent

"trent trende Gange dens Brede paa den venstre Side af den lille Veirmølle
"nærmest den Nordre Side af Deal."

Anmærkning. Udgiveren har ikke forefunden nogen, af disse forbemelte trende Grunde, anført paa noget andet Kaart, førend paa det Bikaart, som staaer paa *William Heathers* Kaart over Canalen trykt 1797. Efter foreslaaende Angivelse ere bemelte Tønder blevne stukne paa Pladen paa det, herfra udgivne Kaart, saa de nu findes derpaa. Men her synes atter en Uoverensstemmelse, naar man aflægger Tønden til Grunden *the Gull* efter aufrørte Peiling og Afstand, saa kommer den meget nær Tønden ved *North-Brake-Head*, som endog skulde lægges lidt Ölligere, og denne sidste Tværmarke er ikke ganske nøie det, som staaer i det Danske Kaart, hvilket har været rettet efter de furegaende Engelske Beretninger. Der siges videre: at det sædvanlige Løb for Skibe, som ikke ere for dybgaende, er imellem disse hvide Tønder og den røde ved *Noth-Brake-Head*, i saadant Tilfælde maatte man jo beholde de hvide Tønder om Bagbord. Den Sydlige Tønde for *Brake-Sanden*, har man efter forbemelte, ligeledes forflyttet paa Kaartet saa meget Sydligere, som angiver er.

Hvorvel det ikke lod sig giøre, uden at afvige for meget fra Kaartets Bestemmelse og Hensigt, at bringe, foruden det foran beskrevne, mere ind derpaa, end Aabningen af de tvende Sydlige Indløb til *Thames-Floden*, nemlig: *Queens-* og *South-Channels*, hvormed man da haver *Margats* og *Westgate's* Rehder indbefattet, saa kunne dog disse tillige foruden at tjene de Skibe, hvis Bestemmelse egentlig er til eller fra Londen, og saa blive tilfældigviis nyttige om noget Skib saae sig nødt til for Storm eller Ulempe at duve op herfor, som Tilflugtssteder, og de aarsag er det blevet cragret fornødent, at tilføie følgende Bemærkninger, ved at sammenligne de her til brugte Engelske Kaarter med deres Beskrivelser, under Navn af *Sailing Directions*.

Nor-

Norden for *Margats-Sand*, imellem den og Grunden *the Tongue*, er *Queens-Channel* (k) den Vestlige Deel af dette Løb, hvilket paa dette Kaart ikke kunde indbefaies, den ender ved *the Flats*, som er en stor Plade eller Landgrund, hvor der med lavt Vande ikkun er fra 6 til 13 Fod Vand: man kan derfor ikke gaae dette Løb op til *London*, uden ved Hielp af voxende Vande, hvorfor man maae passe, ligesom Kulingen er slap, eller Vinden er frisk til, for at kunne komme med eet over *the Flats*, at være her i Løbet ved $\frac{1}{4}$ Flod, i manglende Fald maae man ankre og afvente den næste Flod-Tid.

"Naar man vil gaae *Queens-Channel* ind, maae man holde *Nord-Forelands Fyhr-Taarn* i S. t. O., indtil man kommer til den Østre Tønde "af *Margats-Sand*, eller til *St. Peters Kirke* haves næsten i S. t. W., og "*Birchingtons Taarn* omtrent i S. W.; denne Søe-Tønde eller Bøie, som er "fort, ligger paa 4 Favne omrent i N. t. W. $1\frac{1}{4}$ Miil fra Fyhr-Taarnet; I "der bedste Løb er der 6, 7, 8 til 9 Favne til man kommer Sandet nær- "mere, da man vil have 6, 5 og 4. Saa snart man haver *Birchingtons Taarn* "i S. W., maae man styre W. N. W. og W. t. N. til at gaae imellem *North-Spit* Tønde og Tønden ved *the Tongue*. Den første, som er fort, ligger "paa 4 Favne Vand, og en Miil fra bemelte Østre Tønde i N. W. $\frac{1}{2}$ N. "Tønden ved *the Tongue*, hvilken er hviid, ligger ligeledes paa 4 Favne "Vand paa Vest-Enden af *Tongue-Grund* og noget over $\frac{1}{2}$ Miil i N. W. "fra *North-Spit* Tønden; op til denne Tønde er der midt i Canalen 6, 7, "10, 11 og nogle Steder 14 Favne dybt."

Dette inklamrede er en nøiagtig Oversættelse af bemelte Engelske Beskrivelse; men enhver vil, ved mindste Underfølgelse af Kaartet, see, at disse ikke ere medsvarende. Thi her staaer man skal holde *Nord-Forelands Fyhr-Taarn* i S. t. O. for at søge *Margats Øst-Tønde*. Dette kan umuelig være rigtigt; thi med denne Peiling fra *Nord-Foreland* maatte man allerede

C 2

være

- (k) Norden for *the Tongue*, mellem den og de adskillige Norden for den igien liggende Grunde, er Indløbet, kaldet *Kings-Channel*, hvilket ikke kunde indbefattes herpaa, der er dybere, men Landmærkerne længere borte.

være inde imellem Grundene; det skal da formodentlig være S. t. W., og uden Tvivl vil det ikke være raadeligt at komme Vestligere, førend man haver Kiending af Søe-Tönderne. Den Östre Tönde siges i anførte: "at ligge omtrent i N. t. W. $1\frac{1}{2}$ Mill fra Fyhr-Taarnet, og *North-Spit* Tönde "ligger i N. W. $\frac{1}{2}$ N. 1 Mill fra den igien." Den første ligger aldeles ikke saaledes i Kaarter, og naar de tvende Tönder skulle ligge i N. W. $\frac{1}{2}$ N. og S. O. $\frac{1}{2}$ S. fra hverandre, saa var det jo ikke mueligt, som Anviisningen videre siger, at styre fra *Margats Öst-Tönde* W. N. W. og W. t. N. for at gaae imellem *North-Spit* Tönden og Grunden *the Tongue*; thi man maatte af Nödvendighed komme med denne Cours paa *Margats-Sand*. Da der ikke kunne bestemte vides, hvilket der er det rigtigste, og naar man vilde have aflagt Tönderne efter Beskrivelsen, saa maatte Grundene gives en ganske anden Dannelse i Kaarter, saa har man derfor i dette her udgivne, haade for disse, saavelsom for Töndernes Aftægning, fulgt det ommelte Kaart af 1786; men man haver ikke villet undlade at giøre de Söfarendes opmærksomme derpaa (1). Man kan dog uden Tvivl have grunder Formodning, at naar man først har Sigte af *Margats-Öst-Tönde*, vil det ikke med tilbørlig Opmærksomhed blive vanskeligt snart at faae det samme af de andre ved *North-Spit* og ved *the Tongue*.

I samme Kaart er aflagt en Tönde ved den Östre Ende af *the Tongue*, som er beregnet at være sort og hviid; den findes ikke benævnt i bemelte Beskrivelse, skönt denne er trykt 1791, og Kaartet 1786.

Grunden *Nomans-Land*, paa hvilken der er mærket 13 Fod med Javt Vande, findes ikke omtalt i Beskrivelserne; det er ikke heller i alle Kaarter at den findes aflagt.

Beskrivelserne indeholder fremdeles: at naar man krydser i *Queens-Channel*, maae man ikke komme den yderste Ende af Grunden *the Tongue* nærmere end paa 6 Favne Vand, eller *Margats-Sand* paa 5 til 4; men naar

man

- (1) Derfom nogen kyndig Söfarendes fik Leilighed at meddeele *Archives* nogen bestemt Underretning herover, som og over hvad ellers, der kunde tiene dette, og alle andre Kaarter, til nogen Forbedring og Rettelse, vil det blive modtaget med den skyldigste Opmærksomhed til fremdeles Anvendelse.

man kommer længere ind imod *Wedge-Tönde*, da skulde man ikke nærme *Margats-Sand* paa mere end 9 Favne, da der er steil til, hvorfor man maatte vende paa begge Sider det Öieblik, det grunder meere. Lodskud-
det er nær ved *the Tongue* 9 til 10, og ved *the Wedge* 9 steil til og i Midten 6 til 7 Favne.

I det Tilfælde, at man for Ebben ikke kan komme over *the Flats*; er der bedst at ankre; i got Veir kan der skee overalt i Löbet, hvor man behager; men med haard Kuling af Sydlig Vind er det best nærmest *Margats-Sand*, i Særdeleshed paa et Sted inden for dette Kaarts Strækning, kaldet *Searn-Swafsh*, eller i *Horseshoe-Hole*, som er paa 3 til 4 Favne Vand, havende *Wedge-Tönde* i O. N. O. $\frac{3}{4}$ O.; man kan og ligge godt i den Bugt, som Grunden *the Wedge* danner med *Margats-Sand*.

South-Channel, eller Sydlöbet, er imellem *Margats-Sand* og Landet i den Westlige Deel af samme, hvilken ogsaa forer over *the Flats* til *Thems-Floden*; her falde Löbene imellem endeel Banker og Grunde, hvor man ligeledes maae passe Tiden af Floden for at komme over. *Margats Rehd* er omtrent $\frac{1}{2}$ Mil i N. t. O. fra *Margats Bye* paa 7, 8 til 9 Favne grov Gruus.

Wiffgat's Rehd er længere inde Westen for denne, nemlig herfra peiles *Margats Kirke* næsten i S. O. t. O., hvor der er $5\frac{1}{2}$ til 6 Favne dybt, Sand med Slik- og Leergrund under.

Paa begge disse Rehder er der med ny og fuld Maane høit Vande Kl. 11^r 40'; men Vandet begynder ikke at løbe i Midten af Canalen, førend en halv Time senere.

I Fald en haftig Storm skulde paakomme af Nordostlig Vind, hvilken er den værste, kunde et Skib, som ikke fik Tid at faae sit Anker op, slippe Touget og søge ind efter til *Thems-Floden* eller *Medway*; men om det ikke skulde kunde klare Grundene og komme der rette Løb mellem Tönderne, kunde der holde ind til *East-Swale*, og ankre med fuld Sikkerhed, eller og om Skibet havde mistet alle sine Ankere, kunde det med Tryghed løbe sig paa Grund der, da den er aldeles blød, saa man fler ingen Skade kunde tage, og man kunne igien forsyne sig med Ankere og Fornödenheder fra *Feuer/ham* eller *Sheerness*.

East-

East-Scal er omtrent 3 Mile i W. t. S. fra *Westgat's* Rhed under samme Kyft, som *Margat*.

Fra *Forenæs* løber et Rev ud omtrent i N. O. $\frac{1}{2}$ Miil eller lidt mere; Mærkerne at være fri af dette er: *Birchingtons Mølle* aaben mod Norden af *Ledge-Hukken* og *Nord-Forelands Fyhr-Taarn* omtrent i Syd. De øvrige Anviisninger vil Kaartet, som er temmeligt stort Bæltik, uden Tvivl kunde tydelig give.

Anmærkes til Slutning: at Ankergrunden paa *Downs Rhed* ikke er den paalideligste; ved paakommende haard Storm af Nordlig Vind er det sikkerst at søge at komme under Seil, og løbe Syd efter Canalen ind, og er det maadelige eller smaa Skibe, som ikke ville gaae for langt ud af deres Vei, kunde de søge ind til *Dower*, hvilken ligger S. W. henimod $1\frac{1}{2}$ Miil fra *Syd-Foreland*, hvor man kun kan komme ind med høit Vande; med højeste Flod er der næsten 20 Fod, men med Ebben ligger man tør. Förend denne nu værende Krig blev der hidset et Flag, saasnart at Vandets Höide var 8 til 9 Fod i Havnen, hvilket blev alt hidset höiere, som Vandet voxede, og ligesaa en Lygte om Natten; det samme vil ventelig skee efter Freden igien.

I en senere Efterretning siges: "at der haar paa det Westlige *Broe-Hoved* ved *Dower* tvende Flagstange, hvoraf den ene er höiere end den anden, og at der paa den höieste heises et rødt Flag om Dagen, saa længe som "at der er 10 Fod Vand i Havnen, og det bliver nedhalet, saasnart Vandet "ved Ebben falder derunder og til det igien ved Floden stiger til denne "Höide; efter samme Regel hidset og nedtages tvende Lanterner, een paa "hver af bemelte Flagstange."

De farligste Vinde at blive liggende med paa *Downs Rhed*, ere fra S. O. til S. S. W., da' de sætte en meget slem Søe; i saa Fald kunde et Skib altid gaae Nord efter.

Til-

T i l l æ g ,

indeholdende

en kort Efterretning om de Engelske *Fyhr* i Canalen, tilligemed Overfattelse af de i Engelland udkomne Beskrivelser over det seeneft anlagde *flydende Fyhr* ved *Owers*, samt over *Longships-Fyhr* ved *Lands-End*, med tilhørende trede smaa Kaarter paa eet Blad.

I foregaaende Beskrivelse, over *Goodwin-Sands Fyhr*, er *Nord-* og *Syd-Forelands Fyhr* omtalt; de ere begge Lampe-Fyhr.

Paa det Vestre Broehoved ved *Ramsgate* er der et Lygte-Fyhr, som tilforn var tændt hele Natten; men nu skal den Indretning være giort, at der tændes ikkun, naar der er 10 Fod Vand i Havnen og derover, og saasnart Vandet ved Ebben falder derunder, er det slukket. Der er og giort en ny Indretning ved Lampen og Reverbererne dertil, saa det sees nu meget klarere og i længere Afstand end tilforn. Ligeledes bliver der et rødt Flag heiset om Dagen, saa længe der er saa høit Vande i Indløbet af Havnen, men nedhales saasnart det bliver lavere (m).

Naar man kommer fra Nordföen og seiler igiennem Canalen, da er det det næste Fyhr man faaer paa den Engelske Kyst paa *Dungeness*; det er anbragt paa et temmeligt høit firkanter Tårn, men Tårnet selv staaer ikke meget høit. Det er ligeledes et Lampe-Fyhr.

Dernæst kommer *Owers flydende Fyhr*. *Owers* ere nogle farlige Skær og Grunde, som ligge henimod 5 Mile Østen for Öen *Wight*. Dette Fyhr er for nogle saa Aar siden udlagt; men da man ikke var sikker at Fartøiet kunde ligge fast, saa laae det en Tidlang til Pröve, förend det blev bekient-giort; men siden er fölgende Efterretning udkommen fra

Tri-

- (m) De Lygter, som Pag. 24 er sagt at der bliver hidset ved *Dower* for at tilkiendegive, naar der formedelt Floden er 10 Fod Vand i Havnen, kan ikke, saavel som ei heller dette, ansees som noget ordentlig Kyst-Fyhr, og det sees ikke heller i saa betydelig Afstand. Der er et af samme Beskaffenhed i Havnen *Rye* Westen for *Dungeness*.

Trinity House i London i Januarii 1794.

Anviisning for de Skibe, som seile forbi Owers-Fyhr.

"Der flydende Fyhr-Fartöi ved *Owers* har nu lagt en Tidlang, og
 "man har Tillid til at det fremdeles vil kunde blive liggende fast. Der lig-
 "ger omtrent i S. O. $\frac{1}{2}$ O. $6\frac{1}{2}$ Fierdingvei fra *Selsea Bill* (Pynten af *Selsea*)
 "og i N. O. t. N. $\frac{1}{2}$ N. omtrent een Fierdingvei fra *the Elbow*, eller den
 "Sydligste Pynt af *Owers-Grund*, og lidt over $\frac{1}{2}$ Fierdingvei i Øster fra
 "Skærret *Lead*, og endelig i S. O. t. S. fra den Pynt af *Owers-Grund*, som
 "kaldes *Enslborough-Head*, paa en Afstand af lidt mere end $1\frac{1}{2}$ Fierdingvei,
 "saa at alle Skibe, som gaar igjennem Canalen, maa være meget agtpaagi-
 "vende at holde sig i det mindste $1\frac{1}{2}$ Fierdingvei Sönden for dette Fyhr; til
 "den Ende har de at iagttage, naar de komme Øster fra, ikke at bringe Fyh-
 "ret mere Vestlig end W. t. N., og da, efter at være seiler det forbi i oven-
 "melte Afstand, maa de vel vogte dem ikke at holde nogen Nordlig Cours,
 "indtil Fyhrer er bragt i N. O. t. N., og naar de saaledes er passeret Westen
 "for Fyhrer, og skulde være bestemt til nogen Havn inden for *Öen Wight*,
 "maa de dog en Tidlang ikke styre mere Nordlig end *West*, af Frygt for
 "den Vestlige Ende af *Owers-Grundene*, kaldet *Boulder Bank*. Naar man
 "modsat kommer Wester fra Canalen op, vil det ikke være vanskeligt at an-
 "vende de ovenanførte Courser omvent. For de Skibe, som gik Canalen
 "ned, og som med Modvind bleve nødsigede at holde ind og stoppe paa
 "Ankerpladsen *the Park*, vil dette Fyhr blive af en uendelig Nytte til at kunde
 "holde sig fri Østen for *Owers-Grundene*; de holde derfor paa en passelig
 "Afstand Østen om Fyhrer; naar de ere det forbi, maa de vel vogte sig ikke
 "at bringe det Østligere end Syd, og naar de slutte sig at være omtrent $2\frac{1}{2}$
 "Fierdingvei Nordlig fra det, da, og ikke før med Loddet bestandig gaende,
 "kan de holde mere Westerlig op for at søge Ankerpladsen *the Park*."

Med denne Beskrivelse fulgte dette Kaart, eller blot Udkast, som her
 findes vedfoier og betegnet No. I.; men man kan ikke undlade herved at
 giøre adskillige Anmærkninger: Der synes, ligesom det over *Goodwin-Sand*
 paa samme Maade udgivne, kun at være et Udkast for at vise de Söcfarende,
 hvor de skulle i deres ellers havende Kaarter betegne Steder, hvor dette
 Fyhr-Fartöi er lagt, men ikke at Kaarter selv er til at rette sig efter; thi
 sammen-

fammenligner man det med de andre, baade generale og specielle Kaarter, som man har over denne Deel af den Engelske Kyst, samt med Beskrivelserne, da ligner det dem ikke.

Owers-Grundene har paa dette ikke alleene en gaudske anden Dannelselse; men efter Maaden det er regnet, skulde det endog synes, som disse viiste sig tildeels over Vanden, samt at der indre Løb imellem dem, kaldet *Loot-Strømmen*, var lukket, da man dog virkelig kan seile derigennem. Man har desaaftag føiet hertil paa samme Plade, beregnet No. II., et specielt Kaart over disse Grunde og Kysten deromkring, som er taget udaf et af de nyeste Kaart over den Engelske Canal af *William Heather*, udgivet den 12 Julii 1794 (n), og føiet hertil et Udtog af *the Channel Pilot, containing Directions &c.*, eller Beskrivelsen til samme Kaart.

"Efter, at man er kommen forbi *Eastborough-Head*, er Mærket for at seile op til Ankerpladsen *the Park* en Lund af Træer ved *Pagham* og *Chichester Kirke* overet i Cours N. t. W.; dette Mærke vil føre sikkert til denne Rehd, hvor man kan ankre imellem *Selsea Land* og *Eastborough-Head* paa $4\frac{1}{2}$ til 5 Favne Vand, meger god Grund, og er med Sydlige Vinde langt bedre Stoppeplads end *Downs*; thi de Østlige af *Owers-Grundene* ere temmelig nær ved at være tørre ved lavt Vand i Springtiden, saa at de desaarfag meger aftage for Søen. For at seile fra denne Rehd eller Stoppeplads igiennem *Loot-Strømmen* West efter, da maae man holde den Westligste Punt af *Selsea Havn* overet med *Pagham Kirke*, indtil man seer Bierget *Semi and Seminot* netop aaben for *Culver Cliff*; dette Mærke fører igiennem *Loot-Strømmen* i 5, 6 til 7 Favne, og naar man faaer 10 Favnes Dybde, kan man forandre Coursen efter sin Bestemmelse."

Skibe, bestemt op eller ned igiennem Canalen, bør, som anmærker, ikke komme Grundten *the Owers* for nær, i Særdeleshed med slagtig eller tykt Veir; thi Strømmen sætter, medens den sidste Fierdedeel af Flod og den hele Ebbe-

- (n) Man kan ikke undlade at anmærke, uagtet dette Kaart er saa nyt og der er sagt i Beskrivelsen dertil, at det er gjort med særdeles Flid, at just disse *Owers Grunde*, med Kysten derved, er paa det store Kaart ei ganske overensstemmende med det specielle i førre Beskrivelse, som staaer paa Siden og som er her aftrykt under No. II.; men dette svarer best efter Beskrivelsen.

"taarnet staar i N. W. $\frac{1}{4}$ W. og $3\frac{1}{2}$ Fierdingvei fra førstbemelte Huk; fra "Cap Cornwallis er det i S. S. W. just i Müll, fra *Briffons-Skiærne* staar "det i S. S. $\frac{1}{4}$ S. $\frac{1}{4}$ Fierdingvei, fra *Roundle Stone* staar det i N. W., vel "saa Nordlig $3\frac{7}{8}$ Fierdingvei, fra *Wolf-Skiæret* N. N. O. vel saa Nordlig " $7\frac{1}{2}$ Fierdingvei, og endelig fra *St. Agnes Fyhrtaarn* paa *Scilly-Øerne* i O. "N. O. 6 Mile (o).

"Klippen *the Wolf* er omtrent 24 Favne lang og 9 til 10 Favne bred "med lavt Vande; den er steil og reen rundt omkring, og skiule^s notop af "Søen med høit Vande i Slapetid; derfor vil den altid vise sig, undtagen med "høit Vande i Springtiden, især naar det da tillige var smult Vande (p). Der "er nu opreist paa samme en Træpæl eller Stage 24 Fod høi med en liden "Tønde paa Toppen sætst med Jernforstøbninger; fra denne Klippe synes "Fyhrtaarnet lidt inden for *Skiærne Briffons*, hvilket viser sig med den "dobbelte Linie trukkan paa Kaartet i en Direction af 19° fra N. til O. og paa "en Afstand af $7\frac{1}{2}$ Fierdingvei. *The Wolf* ligger fra *Tol-Pedan-Penwith* i " $42\frac{1}{2}^{\circ}$ fra S. om ad W. eller S. W. $\frac{1}{4}$ S. omtrent $7\frac{1}{2}$ Fierdingvei.

"*Roundle-Stone* er en liden Klippe, hvis Top er tør med lavt Vande, "og har kun nogle Fod i Omkreds, den er allerede skiult førend halv Flod; "paa denne Klippe er der opfat en Varde, som er gjort af 4 støbte Jern-Cy- "lindere, boltet tilfammen med en Stage oven paa dem, og en liden Tønde "paa dens Top, der er i alt 19 Fod høi. Denne Klippe ligger fra Fyhrtaar- "net i Syd 47° Ost, $3\frac{3}{8}$ Fierdingvei, fra Flagstokken paa Hukken *Tol-Pe- "dan-Penwith* 18° Ost i en Afstand af $7\frac{2}{3}$ Fierdingvei; men fra Hukken selv " $\frac{1}{4}$ Fierdingvei. Uden for *Roundle-Stone* er der reent oversalt; men paa den "Østlige og Nordlige Side er der Skiær og ureen Grund, hvorfor det slet "ikke er raadeligt for Ubekiente, at gaa imellem den og Landet.

"Ski-

(o) Her er Afstanden mellem *Scilly Øerne* og *Long-Ships Fyhrtaarn* anført at være 8 engelske Leagues eller 6 danske Søemile; men naar man mæler efter i det forommelte *William Heathers* Kaart, er denne Vftand deri $7\frac{1}{2}$ Müll. Sammenligner man adskillige Punkters Brede og Længde i Kaartet med de, som ere opgivne i en Tabelle, der staar i den dertil hørende Beskrivelse, saa finder man adskillige Uoverensstemmelse, her for vidtløftige til at anføres, men bekræfter hvad der er sagt i Forerindringen Pag. 4.

(p) I en anden Beskrivelse staar anmærket, at Brændingen, eller Søbruddet paa denne Klippe, giver en usædvanlig stærk Lyd aller Brølen fra sig, som i nærdelig Veir kan høies i en lang Afstand.

"Skibe, som kom fra Canalen langs Landet og skulde gaa omkring *"Land-End"* Nord efter, kan ikke see *Long-Ships* Fyhr förend det haves i "N. W. $\frac{1}{4}$ W., da det tilforn er skjult af det mellemværende høie Land; men "naar man først har faaet det i Sigte, og peilet det i Nord 47° West, saa er "der overet med *Roundle-Stone*; dog ved at løbe Westligere og bringe det i "N. W. t. N., og N. N. W., kan man styre Cours efter det og løbe fri om "alle Ting, naar man holder sig i en maadelig Afstand West for det; thi de "yderste Skiaer ligge alleene $\frac{1}{2}$ Kabbellængde uden for Fyhrtaarnet.

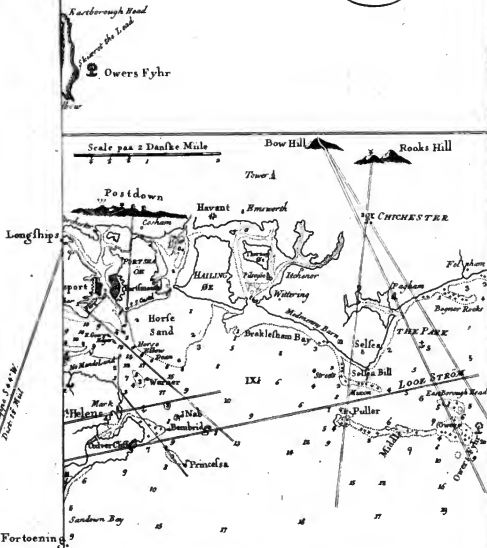
"Skibe, som komme S. W. fra og skulde Nord efter, maa vel vogte "sig for ikke at holde dette Fyhr for nær eller at peile det i N. N. O., men "enten holde det en god Streg Östligere, eller Nordligere, for med Sikkerhed at undgaae Klippen *the Woff*; det samme er omvent, at iagttage naar "man kommer fra den modsatte Side.

"Skibe, bestemt enten Nord eller Syd efter, bör, naar de ere Nord "for dette Fyhr, holde det een Compas-Streg eller to Sydligere end S. S. W. " $\frac{1}{2}$ S. for at være sikkre at holde sig Westen for Skiaerene *Brissons*, hvilke "ere tvende høie og steile Klipper, eller smaae Öer. Imellem dem og Landet er ureent og farligt."

Paa den Sydligste af *Scilly-Öerne*, kaldet *St. Agnes*, er der ogsaa et stort Fyhrtaarn. Efter en mundtlig Beretning er dette et Lampe-Fyhr; indrettet ligesom det paa *Marstrand* i Kattegattet, at der gaar rundt, forsvinder og sees vexelvís, med den Forskiel at det stærke Glimt af dette sees hveranden Minut og forsvinder hveranden. Hvorvel dette Taarn staar, som sagt, paa den Sydligste af Öerne, er der dog mange Skiaer og Klipper Syd og især S. W. for den igjen; disse Skiaer og Öer ere, som bekient, meget farlige, da Strømmen er meget heftig omkring ved, og især imellem dem.

Udkast
for at vise Beliggenheden
af
Owers flydende Fyhr
1794

BIBLIOTECA